

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XIII Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Paweł Hajdys

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Hołała

po rozpoznaniu w dniu 28 sierpnia 2018 roku na rozprawie w Ł.

sprawy z powództwa Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w Ł.

o zapłatę kwoty 1.236,92 zł

1. zasądza od pozwanej (...) spółki akcyjnej z siedzibą w Ł. na rzecz powódki Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 787,06 zł (siedemset osiemdziesiąt siedem złotych i sześć groszy) wraz z odsetkami ustawowymi od 24 czerwca 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

2. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

3. zasądza od pozwanej (...) spółki akcyjnej z siedzibą w Ł. na rzecz powódki Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 300 (trzysta) zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

4. nakazuje wypłacić powódce Towarzystwo (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W. z funduszu Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi kwotę 237,14 zł (dwieście trzydzieści siedem złotych i czternaście groszy) tytułem zwrotu zaliczki;

5. nakazuje wypłacić pozwanej (...) spółce akcyjnej z siedzibą w Ł. z funduszu Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi kwotę 354,36 zł (trzysta pięćdziesiąt cztery złote i trzydzieści sześć groszy) tytułem zwrotu zaliczki.

Sygn. akt XIII GC 2876/16

UZASADNIENIE

22 listopada 2016 roku Towarzystwo (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wniosła do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi pozew przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w Ł. o zapłatę kwoty 1.236,92 zł wraz z odsetkami ustawowymi od 24 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych tytułem odszkodowania za szkodę wyrządzoną w mieniu poszkodowanej M. Ż. wskutek przecieku z połaci dachowej. Według powódki sprawcą szkody był podmiot ubezpieczony w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przez pozwaną, wysokość szkody wyniosła 2.894,14 zł z czego pozwana wypłaciła poszkodowanej 1.557,22 zł, natomiast powódka, jako ubezpieczyciel mienia poszkodowanej wypłaciła z tego tytułu brakującą część odszkodowania, tj. 1.236,92 zł.

(pozew – k.2-4)

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwana podniosła zarzut przedawnienia spornego roszczenia oraz wskazała, że na obecnym etapie postępowania należy rozważyć kwestię winy ubezpieczonego przez nią podmiotu za wyrządzenie spornej szkody. Nadto podniosła, że w jej ocenie wypłacona kwota w całości naprawiła wyrządzoną szkodę.

(odpowiedź na pozew – k.48-50)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W lipcu 2013 roku (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w W. przeprowadzała naprawę dachu w należącym do jej zasobów wielorodzinnym budynku mieszkalnym położonym w W. przy ulicy (...). Przez niezabezpieczoną na noc nieuszczelnioną w remontowanym dachu, w dniu 13 lipca 2013 roku, doszło po obfitych opadach atmosferycznych do zalania lokalu nr (...) należącego do M. Ż. znajdującego się na ostatnim piętrze budynku.

(okoliczności bezsporne; nadto: zeznania św. M. Ż. – k.78v; pisemna, pierwotna opinia biegłego – k.89-95)

Wskutek zalania w lokalu M. Ż. doszło do następujących uszkodzeń: zacieków na suficie, ścianach przy oknie i na całej długości nadproża, odspojenia powłoki malarskiej na ścianie i suficie, lekkiego wypaczenia podłogi z paneli pod oknem oraz do odpadnięcia tynków na ścianach i suficie.

Usunięcie powyższych uszkodzeń obejmowało: zabezpieczenie podłóg i okien folią, przygotowanie powierzchni starych tynków do malowania farbami emulsyjnymi łącznie ze szpachlowaniem nierówności (sfałdowań) powierzchni tynku, uzupełnienie tynków gipsem, malowanie dwukrotnie farbami emulsyjnymi starych tynków wewnętrznych na ścianach, rozebranie podług panelowych, układanie na zatrask posadzki z paneli podłogowych, demontaż i montaż karnisza oraz mycie okien i podłóg.

Koszt usunięcia uszkodzeń wyniósł 2.344,28 zł.

(zgłoszenie szkody – k.16-19; protokół szkody – k.20-23; przedmiar robót – k.24-26; kosztorys ofertowy – k.27-31; nakłady R. – k.32; dokumentacja zdjęciowa na płycie CD – k.45; akta szkody na płycie CD – k.56; zeznania św. M. Ż. – k.78v i k.162-163; pisemna, pierwotna opinia biegłego – k.89-95; pisemna, uzupełniająca opinia biegłego – k.169-170; ustna uzupełniająca opinia biegłego – k.185v)

W dacie szkody (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w W. miała u pozwanej (...) spółki akcyjnej z siedzibą w Ł. wykupione ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej. Poszkodowana zgłosiła szkodę pozwanej, która na podstawie decyzji z dnia 29 sierpnia 2013 roku i z dnia 29 października 2013 roku wypłaciła poszkodowanej tytułem odszkodowania kwotę 1.557,22 zł.

(decyzja wypłaty odszkodowania – k.33-34)

Poszkodowana miała w dacie szkody przedmiotowy lokal ubezpieczony przez powódkę Towarzystwo (...) spółkę akcyjną z siedzibą w W.. Poszkodowana zgłosiła szkodę powódce, która w dniu 26 listopada 2013 roku wypłaciła poszkodowanej tytułem odszkodowania kwotę 1.236,92 zł.

(okoliczności bezsporne; nadto: polisa ubezpieczenia budynku/lokalu prywatnego – k.15; zgłoszenie szkody – k.16-19; decyzja o przyznaniu odszkodowania – k.35-37)

Pismem z 20 maja 2014 roku powódka wezwała pozwaną do zapłaty tytułem odszkodowania kwoty 1.236,92 zł. Decyzją z dnia 9 czerwca 2014 roku pozwana odmówiła wypłaty odszkodowania.

(wezwanie do zapłaty – k.38-39; decyzja odmowa wypłaty odszkodowania – k.40)

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka M. Ż., że wskutek zdarzenia z dnia 13 lipca 2013 roku zaszła potrzeba skuwania tynków, a przez to i usunięcia gruzu z budynku. Świadek zeznania składała cztery lata po zdarzeniu, wobec czego mogła nie pamiętać, z jakiego powodu jej mąż skuł tynki (co mogło mieć miejsce i czemu Sąd daje wiarę). Należy bowiem zauważyć, na co również zwrócił uwagę biegły podczas ustnej opinii, że zeznania świadka w tym zakresie nie znajdują potwierdzenia w złożonych przez strony dokumentach, w tym w dokumentach sporządzonych przez powódkę. Dwa dni po zdarzeniu, tj. 15 lipca 2013 roku, został sporządzony przez inspektora nadzoru budowlanego J. M. z (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) i podpisany przez męża poszkodowanej P. Ż. protokół (akta szkody na płycie CD), w którym wskazano, że powstały zacieki na ścianach i suficie oraz została odspojona powłoka malarska, natomiast nie wskazano, że tynki odpadły albo zostały odspojone. Dalej, w zgłoszeniu szkody majątkowej (k.16-19 akt sprawy) poszkodowana nie wskazała, iż tynki odpadły, a wskazała, że konieczna jest naprawa gładzi. Zauważyć przy tym należy, że zgłoszenie to nastąpiło dwa i półmiesiąca po szkodzie, zatem należałoby oczekiwać, co wskazał biegły, że gdyby tynki miały wskutek zalania odpaść, to już do tego czasu by odpadły. Również w tzw. protokole szkody sporządzonym przez likwidatora powódki nie ma wskazania, że tynki odpadły, a jest zaś tylko pozycja „gładź do naprawy”. Ponieważ ww. dokumenty zostały sporządzone bezpośrednio po szkodzie oraz pochodzą od różnych osób, a mimo to są ze sobą w przedmiotowej kwestii spójne – w ocenie Sądu są bardziej wiarygodnym źródłem dowodu niż zeznania poszkodowanej złożone 4 lata po szkodzie.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że odpowiedzialność za szkodę powstałą w mieniu poszkodowanej M. Ż. ponosi (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa (...), która dopuściła się niedbalstwa w zabezpieczeniu na noc remontowanego dachu (art. 416 k.c.).

Wysokość szkody Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego a ostatecznie na podstawie opinii biegłego na kwotę 2.344,28 zł (art. 361 i art. 363 § 1 i 2 k.c.).

Ponieważ szkoda została w pierwszej kolejności, w dniu 29 października 2013 roku, częściowo (tj. do kwoty 1.557,22 zł) naprawiona przez pozwaną – na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartej z pozwaną przez (...) Spółdzielnię Mieszkaniową (...) – nienaprawiona część szkody wynosiła 787,06 zł (2.344,28 zł - 1.557,22 zł). Oznacza to, że powódka wypłacając poszkodowanej w dniu 26 listopada 2013 roku tytułem odszkodowania kwotę 1.236,92 zł, na podstawie art. 828 § 1 k.c. nabyła z mocy prawa roszczenie M. Ż. przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...), jako osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, do kwoty 787,06 zł.

Ponieważ pozwana miała w spornym okresie zawartą z (...) Spółdzielnią Mieszkaniową (...) umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, powódka nabyła również na wskazanej podstawie roszczenie wobec pozwanej, która odpowiada za szkodę wyrządzoną M. Ż. przez (...) Spółdzielnię Mieszkaniową (...) (art. 822 § 1 i 4 k.c.).

Niezasadny był podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia roszczenia.

Zarzut przedawnienia roszczenia podniesiony przez pozwaną okazał się bezzasadny.

Wedle art. 819 § 3 k.c., w wypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej roszczenie poszkodowanego do ubezpieczyciela o odszkodowanie lub zadośćuczynienie przedawnia się z upływem terminu przewidzianego dla tego roszczenia w przepisach o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym lub wynika z niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązania. Z kolei art. 442¹ § 1 k.c. stanowi, że roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Po upływie terminu

przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia (art. 117 § 2 zd. 1. k.c.).

Nie budzi wątpliwości, że poszkodowana od razu wiedziała o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia, bowiem sporządzenie protokołu szkody przez inspektora nadzoru budowlanego z (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) nastąpiło niezwłocznie po szkodzie.

Pozwana pomija jedną, że zgłoszenie szkody pozwanej, jako ubezpieczycielowi, przerwało bieg terminu przedawnienia, bowiem zgodnie z dyspozycją art. 819 § 4 k.c. bieg przedawnienia roszczenia o świadczenie do ubezpieczyciela przerywa się także przez zgłoszenie ubezpieczycielowi tego roszczenia lub przez zgłoszenie zdarzenia objętego ubezpieczeniem. Bieg przedawnienia – co należy podkreślić – rozpoczyna się na nowo od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zdarzenie otrzymał na piśmie oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia.

W przedmiotowej sprawie roszczenie pozwanej było zgłoszone dwukrotnie – raz przez samą poszkodowaną, drugi raz przez powódkę po jej wstąpieniu w miejsce zaspokojonego wierzyciela (poszkodowanej).

Kwestia wpływu zgłoszenia dalszych roszczeń ubezpieczycielowi lub ponownego zgłoszenia roszczeń tych samych na przerwanie biegu terminu przedawnienia jest przyjmowana niejednolicie w piśmiennictwie i orzecznictwie. W literaturze podnosi się (tak M. Krajewski, Umowa ubezpieczenia. Art. 805-834 k.c.. Komentarz, C.H. Beck 2016, Komentarz do art. 819), że „po otrzymaniu stanowczej odpowiedzi ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia ponowne zgłoszenie ubezpieczycielowi tego samego roszczenia lub zdarzenia objętego ubezpieczeniem nie może doprowadzić do ponownego przerwania biegu przedawnienia”. Podobnie wypowiedział się M. Kondek (M. Kondek, [w:] K. Osajda, Tom III B. Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania. Część szczegółowa, C.H.Beck 2017, Komentarz do art. 819). Odmienne jednak to tego zagadnienia podchodzi judykatura. Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 25 czerwca 2015 r. (I ACa 104/15, OSAŁdz 2016 nr 1, poz. 2) wskazał, że ponowienie wezwania ubezpieczyciela do zapłaty świadczenia, nawet w zakresie tych samych roszczeń, co do których ubezpieczyciel w toku postępowania likwidacyjnego już się wypowiedział, rodzi skutek w postaci przerwania biegu przedawnienia – art. 819 § 4 k.c. Do poglądu tego przychylił się następnie Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 12 lipca 2016 r. (I ACa 50/16, niepubl.) oraz Sąd Okręgowy w Łodzi w wyrokach z dnia 23 września 2016 r. (XIII Ga 405/16, niepubl.) i z dnia 30 listopada 2016 r. (XIII Ga 549/16, niepubl.).

Sąd w składzie rozpoznającym sprawę niniejszą przychylił się do drugiego z przywołanych poglądów. Art. 819 § 4 k.c. jest bowiem instytucją odrębną od ogólnych przepisów stanowiących o przedawnieniu, tj. art. 123 k.c. i nast. Normy zawarte w art. 819 k.c. mają charakter przepisu szczególnego w zakresie przedawnienia roszczeń z umowy ubezpieczenia. Przepis ten nie przewiduje żadnych możliwości odmiennego porozumienia stron, nie mogą być przedmiotem negocjacji, czy uzgodnienia, także na korzyść ubezpieczającego. Dostrzec przy tym należy, że art. 819 § 4 k.c. nie zawiera żadnego sformułowania, z którego można byłoby wywieść wniosek o braku możliwości wielokrotności przerywania biegu przedawnienia w sposób przewidziany w tym przepisie. Wykładnia literalna omawianego przepisu przemawia za powiązaniem skutku w postaci przerwania biegu przedawnienia z każdorazowym zgłoszeniem szkody przez poszkodowanego. Brak przy tym podstaw do stosowania wykładni zarówno systemowej, a tym bardziej teleologicznej, biorąc przede wszystkim pod uwagę, że przepis ten został wprowadzony do kodeksu cywilnego z myślą o zabezpieczeniu interesów ubezpieczających a nie ubezpieczycieli. Racjonalnie działający ustawodawca inaczej zredagowałby treść powyższego przepisu, gdyby zakładał jedynie pierwotne zgłoszenie szkody. W konkluzji należy uznać, że na gruncie art. 819 § 4 k.c. ponowienie wezwania do zapłaty, nawet w zakresie tych samych roszczeń, co do których ubezpieczyciel w toku postępowania likwidacyjnego już się wypowiedział, rodzi skutek w postaci przerwania biegu przedawnienia.

Oznacza to, że zgłoszenie pozwanej przez powódkę roszczenia odszkodowawczego z umowy ubezpieczenia OC pismem z 20 maja 2014 roku przerwało bieg terminu przedawnienia, który ponownie zaczął biec nie wcześniej niż 9 czerwca

2014 roku, kiedy pozwana wydała decyzję o odmowie wypłaty powódce odszkodowania. Ponieważ pozew w niniejszej sprawie został złożony 22 listopada 2016 roku, nastąpiło to przed upływem trzyletniego terminu przedawnienia.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 817 § 1 w zw. z art. 481 § 1 i 2 k.c. (uwzględniając zmianę brzmienia art. 481 § 2 k.c. od 1 stycznia 2016 roku) – ponieważ poszkodowana zgłosiła szkodę pozwanej w 2013 roku, uzasadnione było zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie zgodnie z żądaniem pozwu od 24 czerwca 2014 roku.

Z tych względów orzeczono, jak w punkcie 1. i 2. wyroku.

Z uwagi na to, że żądanie powódki nie zostało uwzględnione w całości, Sąd o kosztach procesu rozstrzygnął na podstawie art. 100 zd. 1. k.p.c., dokonując stosunkowego ich rozliczenia. Koszty poniesione przez powódkę wyniosły 861,86 zł, na co złożyły się: opłata od pozwu w wysokości 62 zł, koszty zastępstwa procesowego 270 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz rozliczona zaliczka w wysokości 512,86 zł. Koszty poniesione przez stronę pozwaną objęły 270 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i 395,64 zł rozliczonej zaliczki na biegłego; łącznie 682,64 zł. Koszty procesu łącznie w niniejszym postępowaniu wyniosły zatem 1.544,50 zł. Z dochodzonej pozwem kwoty 1.236,92 zł za zasadną Sąd uznał zasądzoną od pozwanej kwotę 787,06 zł, co oznacza, że powódka wygrała spór w 63,63%. Tym samym w takim zakresie strona pozwana powinna ponieść koszty procesu (982,78 zł), zaś powódka powinna je ponieść w 36,37%, co odpowiada kwocie 561,72 zł. W konsekwencji Sąd zasądził w punkcie 3. wyroku od pozwanej na rzecz powódki tytułem zwrotu kosztów procesu kwotę 300 zł.

O zwrocie nadpłaconych przez strony zaliczek na poczet opinii biegłego Sąd orzekł w punktach 4. i 5. wyroku na podstawie art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz.U.2018. poz. 300).

ZARZĄDZENIE

(...)